

9/1982. BMH ps.

Szigorúan titkos!
Különösen fontos!

093

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1935. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

Budapest, 1969. augusztus 27-én.

Lássa (név, rendfokozat): Engedélyező aláírása: Betekintő aláírása: Év, hó, nap:

MS. do. do.

ÁBTL - 4.2 - 10 - 23/4/1969 /1

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

**A Magyar Népköztársaság
belügyminiszterhelyettesének
004. számú
PARANCSA**

Budapest, 1969. augusztus 27-én.

Tárgy: A társadalomra veszélyes ellenséges személyek kiválasztása és ellenőrzése.

A társadalomra veszélyes ellenséges személyek (továbbiakban : veszélyes személyek) kiválasztását és ellenőrzését elrendelő 0010/1963. számú belügyminiszterhelyettesi parancs végrehajtása elősegítette az állambiztonsági munka e területén a célirányosságot, a hatékonyabb megelőző és ellenőrző munkát, az állomány szemléletének formálását.

Az elmúlt években — külön nyilvántartási rendszerben ellenőrzött személyek körében — polarizáció ment végbe. Kis részük beilleszkedett társadalmi rendszerünkbe. Egy részük társadalmi veszélyessége nem több az alapnyilvántartásban szereplő antidemokratikus elemeknél. Változatlanul jelentős azok száma, akiknek potenciális veszélyessége továbbra is fennáll. Számosan ma is aktívak, magatartásukban, tevékenységükben kifejezésre juttatják szocialista rendszerünkkel való szembenállásukat.

A veszélyes személyek kiválasztása, ellenőrzése nem követte rugalmasan szocialista társadalmunk fejlődésével, az operatív helyzet változásával együttjáró politikai és operatív követelményeket. A kiválasztás és törlés merevsége, a sok esetben csak regisztráló munkastílus, a korlátozó intézkedések alkalmazásának esetenkénti következetlensége, a beérkezett információk folyamatos elemzésének hiánya csökkentették a munka hatékonyságát.

A külön nyilvántartás egész rendszere (a kiválasztás, ellenőrzés, törlés, korlátozó intézkedések, nyilvántartással kapcsolatos eljárások) folyamatosan kell, hogy kövesse a társadalom fejlődése által napirendre tűzött politikai és operatív követelményeket. E feladat eredményes végrehajtása érdekében

m e g p a r a n c s o l o m :

1. Biztosítani kell, hogy a külön nyilvántartási rendszerben **csak olyan személyek szerepeljenek, akik potenciálisan, vagy aktív ellenséges magatartásukkal tényleges veszélyt jelentenek társadalmi rendszerünkre.** A veszélyes személyek kiválasztását és ellenőrzését differenciáltabban kell végezni.

a) A veszélyes („F” dossziés) személyek külön nyilvántartásába kell kiválasztani és ellenőrizni azokat, akik :

— a felszabadulás előtt háborús vagy népellenes, a felszabadulás után állam elleni bűncselekményt követtek el (összeesküvés, lá-

- zádás, kémkedés, hazaárulás, rombolás, kártevés, merénylet, izgatás) és ellenséges tevékenységükre, ellenállásukra továbbra is lehet számítani ;
- a horthysta államapparátusban, fasiszta pártokban és szervezete-
ekben vezető beosztást töltöttek be, továbbá akik a felszaba-
dulás után jobboldali pártok vezetői voltak és jelenlegi tevé-
kenységük társadalmi veszélyessége a nyilvántartásba vételt
és ellenőrzést indokolja ;
- a Magyar Népköztársaság társadalmi rendjének gyengítését,
alászását, megdöntését latolgatják, hazánk társadalmi (politikai,
gazdasági, kulturális) rendje ellen várhatóan fellépnek, erre má-
sokat felkészítenek ;
- kapcsolatot tartottak imperialista hírszerző, elhárító szervvel,
vagy annak tagjai, ügynökei voltak ;
- „F” dossziés nyilvántartását és ellenőrzését a 0010/1968. számú
belügyminiszterhelyettesi utasítás 4. pontja elrendeli.

b) A kiválasztást az alapnyilvántartásba vett személyek, valamint a
folyamatosan szabaduló politikai elítéltek közül **egyéni elbírálás
alapján kell elvégezni**. A társadalmi veszélyesség meghatározásá-
nál mérlegelni kell :

- a jelenlegi politikai magatartást és tevékenységet ;
- az ellenséges kapcsolatokat ;
- a munkaköri, lakóhelyi, családi körülményeket (pl. államtitkok
megszerzésére, kártevésre vannak-e lehetőségek) ;
- ellenséges politikai, ideológiai felkészültséget, értelmi képessé-
get, szervező és irányító készséget, egészségi állapotot, az ellen-
séges befolyásolási (munkaköri, publikációs) lehetőséget ;
- a büntetőintézetben tanúsított magatartást.

2. Az ellenőrzést folyamatosan kell végezni. Fel kell deríteni a veszé-
lyes személyek politikai magatartását, bűncselekmény elkövetésére tett
előkészületeit, ellenséges kapcsolatait, valamint a körülményeikben bekö-
vetkezett lényeges változásokat, amelyek további politikai megítélésüket
befolyásolják. Intézkedéseink a bűncselekmények megelőzését, időbeni le-
leplezését, a beilleszkedés elősegítését szolgálják.

a) **A hálózati munkát és az egyéb operatív eszközöket** az aktív ellen-
séges tevékenység lehetőségét kereső, a rombolásra, kártevésre
érzékeny területeken dolgozó és nagyobb társadalmi befolyásolási
(munkaköri, publikációs) lehetőséggel bíró **veszélyes személyek**
ellenőrzésére kell koncentrálni.

**Operatív és nyílt intézkedésekkel kell korlátozni, visszaszorítani,
leleplezni és elszigetelni azokat, akik :**

- a Magyar Népköztársaság és a szocialista országok érdekeit
veszélyeztető adatok, információk megszerzésének lehetőségét
keresik ;
- politikai és anyagi támogatás megszerzése céljából összekötte-
tést keresnek külföldön élő ellenséges személyekkel, emigráns
szervekkel ;
- állam elleni vagy egyéb politikai jellegű bűncselekményt követ-
nek el, de velük szemben büntető eljárás nem kezdeményezhető
jogi erejű bizonyítékok hiányában ;
- ellenséges indítékból keresik a kapcsolatépítés lehetőségét, laza
csoportosulásokat szerveznek, vagy azok tagjaiként tevékeny-
kednek.

b) A potenciális veszélyt jelentő (ellenséges tevékenységtől tartózkodó, de ellenséges meggyőződésüket fenntartó) — hálózati és egyéb operatív eszközökkel nem ellenőrzött — személyek ellenőrzésébe fokozatosan be kell vonni a társadalmi erőket (munka- és lakóhely szerint). Ennek megszervezése érdekében :

— szükséges körben — politikai, gazdasági, tömegszervezeti aktivisták — tájékoztatást kell adni a veszélyes személyek ellenséges munkájáról, magatartásáról ;

— a társadalmi erők segítő munkája a veszélyes személyek magatartására, körülményeiknek mérlegelésére terjedjen ki. Írásos információt operatív szerveink e körből nem kérhetnek. Igénybevételük gyakorisága a szükséglethez igazodjon.

c) Az ideológiai, kulturális, ifjúságvédelmi, egyházi reakció elhárítás területeiről kiválasztott veszélyes személyek ellenőrzését az adott elhárítási vonalakon kell biztosítani.

Az eddigi ellenőrző munkában kialakult területi csoportok fenntarthatók, ha azt a veszélyes személyek lakóhelyi szétszórtsága indokoltá teszi. Az ellenőrzés során keletkezett adatokat folyamatosan át kell adni a veszélyes személyek nyilvántartásáért felelős vonal elhárító operatív szervnek.

d) Az „A” és „B” kategóriás népgazdasági objektumokban dolgozó veszélyes személyek munkahelyi ellenőrzését az érintett operatív szervek a 032/1967. számú belügyminiszteri parancs 1. sz. végrehajtási utasítás 11/a. pontja alapján biztosítsák.

3. A veszélyes személyek ellenőrzését (külön nyilvántartását) meg kell szüntetni, ha :

a) az ellenőrzés adatai alapján bebizonyosodott, hogy feladták ellenséges terveiket, ilyen tevékenységet nem folytatnak és az részükről a továbbiakban sem várható, társadalmi rendszerünkbe beilleszkedtek ;

b) külön nyilvántartásba vételük alapján olyan bírói ítélet képezte, amelyet a bíróság később hatályon kívül helyezett ;

c) időközben olyan okok keletkeztek, melyek társadalmi veszélyességüket lecsökkentette (pl. : súlyos betegség, társadalom befolyásolási lehetőség megszűnése stb.).

4. A veszélyes személyeket korlátozni kell :

a) a 3135/1966. számú kormányhatározat alapján megjelölt fontos és bizalmas munkaköröket nem tölthetnek be. Az ilyen munkakörben dolgozók kiszorítására javaslatot kell tenni ;

b) fegyverviselési engedélyt nem kaphatnak. Külön nyilvántartásba vételük esetén a meglévő engedély visszavonását kell kezdeményezni ;

c) útlevelet csak az illetékes operatív szerv hozzájárulásával, egyéni elbírálás alapján kaphatnak ;

d) hadiüzemekben való elhelyezkedésüket meg kell akadályozni ; az ott dolgozók elbocsátását, áthelyezését kell kezdeményezni.

A korlátozó intézkedésekre határozatot kell készíteni, amelyet a vonatkozó parancsok, ügyrendek szerinti jogkörrel rendelkező vezető vagy jóvá. A korlátozó intézkedéseket operatív érdekekre tekintettel — az illetékes parancsnok jóváhagyásával — mellőzni lehet.

5. A veszélyes személyek nyilvántartásával kapcsolatos eljárást a 08/1967. számú belügyminiszteri parancs 5. és 7. §-ai szabályozzák.

6. A jelenleg külön nyilvántartási rendszerbe sorolt veszélyes személyeket **1970. június 1-ig felül kell vizsgálni**. Ennek során meg kell határozni, hogy jelen parancsom követelményei szerint kiket szükséges továbbra is a külön nyilvántartásban megtartani, törölni, újonnan felvenni.

A felülvizsgálat végrehajtásáról a BM. III/III. Csoportfőnökség vezetője **1970. november 1-ig** hozzám terjesszen fel jelentést.

7. **A veszélyes személyek politikai és operatív helyzetét folyamatosan ismerni kell.** Az illetékes operatív szervek félévenként összesítsék, elemezzék és értékeljék azok ellenséges tevékenységéről, támadásuk célpontjairól, véleményükről, módszereikről szerzett információkat, adatokat, továbbá az ellenük fogatosított intézkedések adatait, kihatásait. A jelentéseket terjesszék fel a BM. III/III. Csoportfőnökség vezetőjének.

8. A BM. III/2. Osztály vezetője félévenként összegezett jelentést terjesszen fel a BM. III/III. Csoportfőnökség vezetőjének a veszélyes személyek létszámának alakulásáról (dosszié-nyitás, törlés, átminősítés, eljárás alá vonás).

9. A társadalomra veszélyes személyek kiválasztása és ellenőrzése terén folyó operatív munkáról a BM. III/III. Csoportfőnökség vezetője félévenként készítsen országos értékelést. A tapasztalatok figyelembevételével tegyen folyamatosan intézkedéseket a parancsban foglalt követelmények érvényesítésére, a szükségessé vált módosítások kezdeményezésére.

10. A veszélyes elemek ellenőrzéséhez, a velük szemben fogatosított intézkedések végrehajtásához az operatív szervek **vegyék igénybe a belügyi társszervek lehetőségeit**, igényeljék segítségüket.

Jelen parancs megjelenésével lép hatályba, rendelkezéseit az érintett operatív állománnyal teljes terjedelmében ismertetni kell. Egyidejűleg a 0010/1963. számú belügyminiszterhelyettesi parancsot, valamint a 0019/1965. számú belügyminiszterhelyettesi utasítást hatályon kívül helyezem.

RÁCZ SÁNDOR s. k.

rendőr vezérőrnagy,
miniszterhelyettes

Felterjesztve : Miniszter elvtársnak

Kapják : miniszterhelyettesek,
BM. I. főcsoportfőnök,
BM. III. főcsoportfőnök-helyettesek,
BM. III. Fcsfség. csoportfőnökei,
BM. IV/I. csoportfőnök,
Bp-i és megyei rendőrfőkapitányok és politikai osztályok vezetői,
BM. III/II., III. Csfségek helyettes vezetői és beosztott osztályvezetői,
BM. III/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. osztályvezetők,
BM. Határőrség Felderítő Osztály vezetője.

Készült : 100 példányban.